

Chambre des Représentants

SESSION 1955-1956.

24 JANVIER 1956.

PROJET DE LOI

modifiant le Code
des taxes assimilées au timbre.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. BERTELSON.

MESDAMES, MESSIEURS.

En date du 22 décembre 1955, le Sénat a amendé le projet de loi (Doc. 286/1) modifiant le Code des taxes assimilées au timbre, adopté le 30 juin 1955 par la Chambre des Représentants.

Votre Commission des Finances a donc été appelée à réexaminer ce projet de loi dont elle avait déjà eu à connaître précédemment sous une forme quelque peu différente.

La portée de ce projet de loi a été longuement justifiée dans son exposé des motifs, qui garde en l'occurrence toute sa valeur. Il ne s'indique donc pas de répéter ici les nombreuses considérations énoncées dans les documents qui vous ont été soumis antérieurement.

Rappelons uniquement que le projet de loi sous considération n'a guère pour but de créer des taxes nouvelles, mais bien, à la fois, de préciser les pouvoirs accordés au Gouvernement pour aménager la perception de la taxe de transmission sous forme de taxes forfaitaires, spécialement en ce qui concerne les fournitures aux organismes publics et aux particuliers, et d'éviter éventuellement des restitutions de sommes très importantes à des personnes qui, en équité, n'y ont aucun droit.

(1) Composition de la Commission : MM. Van Belle, président; Dequae, De Saeger, Eeckman, Eyskens, Fimmers, Lamalle, Meyers, Parisi, Philippart, Scheyven, Schot. — Bertelson, Boutet, Debunne, De Sweemer, Detiège, Martel, Merlot (Joseph-Jean), Paque, Tielmans (François), Van Cleemput. — Grootjans, Masquelier.

Voir :

286 (1954-1955) :

— N° 4 : Projet amendé par le Sénat.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1955-1956.

24 JANUARI 1956.

WETSONTWERP

tot wijziging van het Wetboek
der met het zegel gelijkgestelde taxes.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1). UITGEBRACHT

DOOR DE HEER BERTELSON.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Op 22 december 1955 werd het wetsontwerp tot wijziging van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes (Stuk n° 286/1), dat op 30 juni 1955 door de Kamer der Volksvertegenwoordigers was aangenomen, door de Senaat geamendeerd.

Uw Commissie voor de Financiën heeft dus dit wetsontwerp, dat zij reeds vroeger in een enigszins verschillende vorm had behandeld, opnieuw moeten bespreken.

De strekking van het wetsontwerp werd breedvoerig uiteengezet in de memorie van toelichting, die ter zake volledig blijft gelden. Het gaat dan ook niet aan, hier de talrijke beschouwingen te herhalen, die zijn opgenomen in de U vroeger voorgelegde stukken.

Laten wij er alleen aan herinneren dat het behandelde wetsontwerp geen zins de uitvoering van nieuwe taxes beoogt, doch wel, tegelijkertijd, nader de bevoegdheden te omschrijven welke aan de Regering worden verleend om de heffing van de overdrachtstaxe in te richten in de vorm van forfaitaire taxes, meer in het bijzonder wat betreft de leveringen aan openbare instellingen en aan particulieren, en in voorkomend geval de terugbetaling te voorkomen van soms zeer belangrijke bedragen aan personen die, billijkerwijs, er geen recht op hebben.

(1) Samenstelling van de Commissie : de heren Van Belle, voorzitter; Dequae, De Saeger, Eeckman, Eyskens, Fimmers, Lamalle, Meyers, Parisi, Philippart, Scheyven, Schot. — Bertelson, Boutet, Debunne, De Sweemer, Detiège, Martel, Merlot (Joseph-Jean), Paque, Tielmans (François), Van Cleemput. — Grootjans, Masquelier.

Zie :

286 (1954-1955) :

— N° 4 : Ontwerp gewijzigd door de Senaat.

Pour atteindre cet objectif, deux méthodes se présentent.

La première réside dans le vote d'une loi interprétative: elle a l'avantage de régler la question en un texte unique.

La seconde consiste dans l'adoption d'une loi en deux articles, le premier modifiant, pour l'avenir, l'article 21 du Code des taxes assimilées au timbre; le second confirmant, avec effet rétroactif, des arrêtés royaux pris en exécution de cet article.

Se ralliant à la suggestion du Conseil d'Etat, dont l'avis a été reproduit dans le document 286/1, le Gouvernement avait retenu la première méthode, celle du recours à une loi interprétative, comme le propose le projet de loi initial.

Votre Commission des Finances examina ce projet de loi le 21 juin 1955, et l'adopta par 11 voix et 5 abstentions. Le rapport de la Commission (Doc. 286/3) fut établi par M. Philippart.

Transmis au Sénat, le projet de loi adopté par la Chambre des Représentants y a été examiné par la Commission des Finances et la Commission de la Justice qui, tout en se ralliant quant au fond à la mesure proposée, ont toutefois éprouvé des scrupules quant à la forme des dispositions légales proposées. Elles ont estimé qu'une loi interprétative pourrait être considérée comme une critique de la Cour de Cassation, après que celle-ci ait attribué à l'article 21 du Code de taxes assimilées au timbre une portée plus restreinte.

Le Gouvernement, tenant compte de cette observation, s'est rallié à l'autre méthode possible pour atteindre un objectif identique. Il a remanié la forme du projet en le présentant en deux articles, l'un apportant à la rédaction de l'article 21 les améliorations jugées opportunes, l'autre confirmant, pour autant que de besoin, les arrêtés pris depuis 1926, et dont la légalité pourrait éventuellement être discutée.

C'est donc sous cette forme nouvelle que le projet a été adopté par le Sénat et renvoyé à la Chambre des Représentants.

* * *

Un commissaire a exprimé le regret que le procédé de la loi interprétative ait été abandonné et, au point de vue de la forme, il ne peut se rallier à la méthode qui consiste à faire confirmer par une loi des arrêtés royaux pris soit en vertu d'une loi, ou bien non pris en vertu d'une loi. Il est d'avis que pareille procédure n'empêchera pas les tribunaux d'examiner ces arrêtés royaux.

Monsieur le Ministre des Finances a répondu que les craintes de ce commissaire ne sont guère fondées. Il a souligné que la méthode qui a eu les préférences du Sénat atteint les objectifs visés d'une manière aussi adéquate que la méthode retenue initialement par la Chambre. Il a engagé la Commission à faire œuvre pratique et à se rallier au point de vue du Gouvernement.

* * *

Revenant sur le fond du problème, le même membre a critiqué le fait que, parmi les articles auxquels il ne sera pas permis au Gouvernement de déroger, on ne trouve ni l'article 25, 1°, c, qui exempte de la taxe de transmission l'importation des métaux en lingots, barres, saumons, etc., venant de la Colonie, ni l'article 25, 2° et 3°, qui exonère

Om dit doel te bereiken kunnen twee methodes worden gevolgd.

De eerste bestaat in de aanneming van een interpretatieve wet; hiervoor pleit dat deze aangelegenheid in één enkele tekst kan geregeld worden.

De tweede bestaat in het aannemen van een wet bestaande uit twee artikelen, het eerste artikel houdende wijziging, voor de toekomst, van artikel 21 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes; het tweede, tot bevestiging, met terugwerkende kracht, van de in uitvoering van dit artikel genomen koninklijke besluiten.

Zich aansluitend bij de suggestie van de Raad van State, waarvan het advies in stuk n° 286/1 voorkomt, had de Regering de eerste methode verkozen, deze van een interpretatieve wet, zoals in het oorspronkelijk wetsontwerp voorgesteld wordt.

Onze Commissie voor de Financiën onderzocht dit wetsontwerp op 21 juni 1955 en nam het aan met 11 stemmen en 5 onthoudingen. Het verslag van de Commissie (Stuk n° 286/3) werd opgemaakt door de heer Philippart.

Naar de Senaat verzonden, werd het door de Kamer der Volksvertegenwoordigers aangenomen wetsontwerp onderzocht door de Commissie van Financiën en door de Commissie van Justitie die, hoewel zij, wat de grond betreft, de voorgestelde maatregel bijtraden, echter bezwaar hadden tegen de vorm der voorgestelde wettelijke bepalingen. Zij oordeelden dat een interpretatieve wet zou kunnen beschouwd worden als een kritiek op het Hof van Cassatie, nadat dit een engere betekenis heeft gegeven aan artikel 21 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taxes.

Met inachtneming van deze opmerking sloot de Regering zich dan aan bij de andere methode, waarmee een zelfde doel kan worden bereikt. Zij werkte het ontwerp in zijn vorm zo om dat het twee artikelen bevat, waarvan het ene in de tekst van artikel 21 de wenselijk geoordeelde verbeteringen aanbrengt en het andere de sinds 1926 genomen besluiten, waarvan de wettelijkheid eventueel zou kunnen betwist worden, voor zover nodig bekrachtigt.

In deze nieuwe vorm dan werd het ontwerp door de Senaat aangenomen en naar de Kamer der Volksvertegenwoordigers teruggezonden.

* * *

Een lid betreurde dat men er van afgezien heeft zijn toevlucht te nemen tot een interpretatieve wet en, wat de vorm betreft, kan hij zijn goedkeuring niet hechten aan de methode, die er in bestaat door een wet koninklijke besluiten te doen bekrachtigen, die wel of niet krachtens een wet zijn genomen. Naar zijn oordeel zal dergelijke procedure de rechtbanken niet beletten die koninklijke besluiten te onderzoeken.

De Minister van Financiën antwoordde dat er geen grond is voor hetgeen dat commissielid vreest. Hij wees er op dat met de methode, die de voorkeur van de Senaat genoot, het beoogde doel even zeker wordt bereikt als met de methode waarvoor de Kamer aanvankelijk had geopteerd. Hij heeft de Commissie met nadruk verzocht blijk te geven van praktische zin, en de zienswijze van de Regering tot de hare te maken.

* * *

Terugkomend op de grond van de zaak, oefent hetzelfde lid kritiek uit op het feit dat onder de artikelen, waarvan de Regering niet mag afwijken, geen melding wordt gemaakt van artikel 25, 1°, c, waarbij de invoer van uit de kolonie herkomstige metalen in de vorm van staven, baren, zalmen, enz. van de overdrachtstaxe wordt vrijgesteld,

les marchandises qui sont réimportées en Belgique après avoir ou non subi une main-d'œuvre à l'étranger. Selon ce membre une telle délégation comporte de graves dangers.

Après avoir déclaré qu'il n'envisage nullement une modification au régime des métaux venant de la Colonie, ni à celui des réimportations, M. le Ministre des Finances a signalé que le texte proposé n'en était pas moins recommandable.

En effet, pour organiser d'une façon convenable la taxation forfaitaire des produits soumis à la taxe de transmission, il peut être expédient d'apporter une dérogation, au moins apparente, aux dispositions qui exemptent certains produits. C'est ainsi qu'en 1936, dans un arrêté royal établissant sur les huiles de lin une taxe forfaitaire qui couvre l'achat des graines de lin par le fabricant d'huile, il a été stipulé que si ce fabricant, au lieu de vendre l'huile, transforme celle-ci en savon — produit exempté de la taxe de transmission —, la taxe forfaitaire sera perçue lors de la vente de ce savon, sur la base de la partie du prix afférente à l'huile de lin. En ce qui concerne les réimportations, il convient de noter, en outre, que, dans tous les cas où une main-d'œuvre est exécutée à l'étranger, la franchise est subordonnée à une autorisation du ministre des Finances; on ne concevrait pas que des pouvoirs accordés à ce dernier ne soient pas accordés aussi au Roi. Si l'on veut garder au régime forfaitaire toute sa souplesse, il s'indique donc de ne pas restreindre inutilement les pouvoirs accordés au Gouvernement.

* * *

Un commissaire dépose un amendement tendant à remplacer dans l'article 1 les mots « article 25. 1°, a et b », par les mots « art. 25 ». Mis aux voix, la Commission se prononce pour le maintien du texte transmis par le Sénat, par 9 voix contre 4 et 1 abstention.

L'article premier et l'article 2 sont adoptés par 7 voix contre 3 et 3 abstentions.

L'ensemble du projet de loi tel qu'il a été adopté par le Sénat est adopté par 8 voix et 5 abstentions.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. BERTELSON.

Le Président,
Fr. VAN BELLE.

noch van artikel 25, 2° en 3°, waarbij vrijstelling wordt verleend voor de wederinvoer in België van koopwaren, die in het buitenland al dan niet een bewerking hebben ondergaan. Bedoeld Commissielid is van oordeel dat dergelijke machtiging ernstig gevaar oplevert.

De Minister van Financiën verklaart dat hij geen wijziging van het regime der uit de Kolonie herkomstige metalen overweegt, noch van de regeling van de wederinvoer, maar dat hij niettemin de voorgestelde tekst verkieslijk acht.

Met het oog op een behoorlijke inrichting van de forfaitaire beslasting op de aan overdrachtstaxe onderworpen producten kan het immers raadzaam zijn om, ten minste in schijn, af te wijken van de bepalingen waarbij sommige producten worden vrijgesteld. Zo werd in 1936, in een koninklijk besluit waarbij een forfaitaire belasting op lijnolie werd gevestigd slaande op de aankoop van lijnzaad door de oliëfabrikant, nader bepaald dat, zo de fabrikant de olie niet verkoopt maar ze gebruikt om zeep te fabriceren — een product dat van overdrachtstaxe is vrijgesteld, — de forfaitaire taxe dan wordt geheven bij de verkoop van die zeep, op het gedeelte van de prijs dat op de lijnolie slaat. Wat de wederinvoer betreft, dient bovendien te worden opgemerkt dat in al de gevallen waar een bewerking in het buitenland wordt uitgevoerd, de vrijstelling afhankelijk wordt gesteld van een machtiging van de Minister van Financiën; het ware onbegrijpelijk dat bevoegdheden die aan laatstgenoemde worden toegekend ook niet aan de Koning worden verleend. Wil men dat de forfaitaire regeling soepel blijft, dan mag men de bevoegdheden die aan de Regering worden toegekend niet nodeloos beperken.

* * *

Een lid van de Commissie dient een amendement in dat er toe strekt in het eerste artikel de woorden « artikel 25, 1°, a en b » te vervangen door de woorden « artikel 25 ». Bij de stemming spreekt de Commissie zich, met 9 tegen 4 stemmen en 1 onthouding, uit voor het behoud van de tekst overgemaakt door de Senaat.

Het eerste en het tweede artikel worden aangenomen met 7 tegen 3 stemmen en 3 onthoudingen.

Het wetsontwerp in zijn geheel, zoals het door de Senaat werd overgemaakt, wordt aangenomen met 8 stemmen en 5 onthoudingen.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. BERTELSON.

De Voorzitter,
Fr. VAN BELLE.